

ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, με την επωνυμία **ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ**, που εδρεύει στην Αθήνα, (οδός Νίκης, αρ. 4) Ελλάδα (Greece) και εκπροσωπείται νόμιμα

ΥΠΕΡ

Ιωάννας Κουφάκη, κατοίκου Χαϊδαρίου Αττικής, (οδός Αθ. Διάκου, αρ.55), Ελλάδα (Greece)

ΚΑΤΑ

Του κράτους μέλους του Συμβουλίου της Ευρώπης με τον τίτλο ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ (GREECE).

Παρεμβαίνουμε νομίμως και έχοντας έννομο συμφέρον προς υποστήριξη της από 31.8.2012 προσφυγής της Ιωάννας Κουφάκη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, η οποία κατατέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου Σας στις 31.8.2012.

Α.- ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η προσφεύγουσα είναι Ελληνίδα υπήκοος, κάτοικος Ελλάδας, δικηγόρος Αθηνών, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και μέλος του ειδικού επιστημονικού προσωπικού της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη (Ν. 2477/97, 3094/03), από τις 2.03.2001. Με την Δ16γγ/179/3/185/γ/10-4-2012 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων και Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης αποσπάστηκε στην Κεντρική Υπηρεσία του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας για δύο έτη και ανέλαβε υπηρεσία στις 24.5.2012.

Στις 15.03.2010, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ (Α 40/15.03.2010) ο Ν. 3833/2010 «Προστασία της Εθνικής οικονομίας-Επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης». Με το νόμο αυτό, μεταξύ άλλων, μειώθηκαν οι αποδοχές και τα επιδόματα των υπηρετούντων, με οποιαδήποτε

σχέση εργασίας, στο στενό ή ευρύτερο δημόσιο τομέα, κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε γενικής ή ειδικής διάταξης ή ρήτρας ή όρου συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητικής απόφασης ή ατομικής σύμβασης ή συμφωνίας (άρθρο 1), ορίστηκε νέο όριο στις συνολικές αποδοχές και πρόσθετες αμοιβές ή απολαβές όλων των εργαζομένων στον στενό και ευρύτερο δημόσιο τομέα (άρθρο 2), μεταξύ 12% και 30% και καθορίστηκε η εισοδηματική πολιτική της Κυβέρνησης για το έτος 2010. **Οι εν λόγω μειώσεις των αποδοχών τέθηκαν σε ισχύ αναδρομικά από 1.1.2010 (άρθρο 1) και 1.3.2010 (άρθρο 2), αντίστοιχα.**

Εις εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εξεδόθη υπ' αριθμόν **2/14924/0022/1-4-2010** απόφαση του κυρίου Υφυπουργού Οικονομικών, η οποία φέρει ως θέμα: *«Παροχή οδηγιών για την υλοποίηση εισοδηματικής πολιτικής έτους 2010»*, με την οποία κοινοποιήθηκαν στις Υπηρεσίες οι διατάξεις του νόμου 3833/2010 και δόθηκαν επιμέρους οδηγίες για την εκτέλεση αυτών.

Περαιτέρω, στις 3.5.2010 υπεγράφη αφ' ενός από τον Υπουργό Οικονομικών και το Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, ως εκπροσώπους της Ελληνικής Δημοκρατίας, και αφ' ετέρου από τον Επίτροπο Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων, ως εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενεργούσης για λογαριασμό των κρατών – μελών της Ευρωζώνης, κείμενο στην αγγλική γλώσσα με τον τίτλο «Memorandum of Understanding» («Μνημόνιο Συνεννόησης»). Στο κείμενο αυτό περιελήφθησαν τα μέτρα τριετούς προγράμματος, που είχε καταρτισθεί από τις ελληνικές αρχές μετά από συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Το «Μνημόνιο Συνεννόησης» απαρτίζεται από τρία επί μέρους Μνημόνια : α) το «Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής» («Memorandum of Economic και Financial Policies»), β) το «Μνημόνιο στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής» («Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality») και γ) το «Τεχνικό Μνημόνιο Συνεννόησης» («Technical Memorandum of Understanding»).

Στις 6.5.2010, δημοσιεύτηκε ο Ν. 3845/2010 «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, ΦΕΚ Α 65), στον οποίο προσαρτήθηκαν τα δύο από τα αναφερόμενα τρία επί μέρους Μνημόνια. Ο νόμος αυτός ουσιαστικά επικύρωσε το Μνημόνιο Συνεννόησης καθ' ό μέρος αφορά τις

σχέσεις της Ελλάδας-κρατών μελών της Ευρωζώνης. Δυνάμει των διατάξεων του τρίτου άρθρου του ν.3845/2010 μειώθηκαν αφενός μεν περαιτέρω οι αποδοχές των υπηρετούντων, με οιαδήποτε σχέση εργασίας στον στενό ή ευρύτερο δημόσιο τομέα, κατά ποσοστό 8% (άρθρο 3), αυξήθηκαν δε οι συντελεστές του φόρου προστιθέμενης αξίας και ειδικών φόρων κατανάλωσης (άρθρο 4). Εις εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εξεδόθη υπ' αριθμόν 2/35981/0022/28-5-2010 απόφαση του κυρίου Υφυπουργού Οικονομικών, η οποία φέρει ως θέμα: «Παροχή οδηγιών για την υλοποίηση μισθολογικών ρυθμίσεων», με την οποία κοινοποιήθηκαν στις Υπηρεσίες οι διατάξεις του νόμου 3845/2010 και δόθηκαν επιμέρους οδηγίες για την εκτέλεση αυτών.

Δυνάμει δε εξουσιοδοτήσεως παρεχόμενη από το άρθρο 1 παρ. 4 του ανωτέρω νόμου προς τον Υπουργό Οικονομικών, ο τελευταίος στις 8.05.2010 υπέγραψε «Σύμβαση Δανειακής Διευκόλυνσης μεταξύ αφενός της Ελληνικής Δημοκρατίας ως δανειολήπτη και αφετέρου της κρατών μελών της Ευρωζώνης και του KfW ως δανειστών καθώς και του από 10 Μαΐου διακανονισμού χρηματοδότησης, αμέσου ετοιμότητας από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Συμμετοχή της Ελλάδας στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης», η οποία ουδέποτε κυρώθηκε με τυπικό νόμο, ως απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ.2 του Συντάγματος.

Σε εκτέλεση των διατάξεων των Ν. 3833/2010 ΦΕΚ 40^Α/15.03.2010 και Ν. 3845/2010 ΦΕΚ 65^Α/6.05.2010) εξεδόθη -η από Ιούλιου του 2010 ανάλυση αποδοχών της προσφεύγουσας διοικητική πράξη από την Ανεξάρτητη Αρχή του Συνηγόρου του Πολίτη, δια της οποίας προκύπτει ότι περικόπησαν οι καταβαλλόμενες αποδοχές της κατά 20%, αναδρομικά από 1.01.2010, περικόπηκε το Δώρο Πάσχα που έπρεπε να λάβει κατά 30% αρχικά, ενώ καταργήθηκε πλήρως στη συνέχεια, όπως καταργήθηκε πλήρως επίσης και το επίδομα αδείας και το Δώρο Χριστουγέννων.

Κατά της ανωτέρω ανάλυσης αποδοχών της, η προσφεύγουσα άσκησε την από 26.07.2010 αίτηση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, αιτούμενη την ακύρωση αυτής, δεδομένου ότι εκδόθηκε εις εκτέλεση διατάξεων των Νόμων 3833/2010 και 3845/2010, οι οποίοι έρχονται σε ευθεία αντίθεση με το Σύνταγμα (άρθρα 28 παρ.2, 3 και 36 παρ.2) και τους διεθνούς κανόνες δικαίου, επικαλούμενη μεταξύ άλλων και παραβίαση του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ.

Το εν λόγω δικόγραφο της προσφεύγουσας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας συνυπέγραψε, μεταξύ άλλων και το ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, το οποίο επεδίωξε επίσης την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης.

2. Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) με έννομο συμφέρον προσέφυγε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας καθώς οι μειώσεις των αποδοχών αφορούν εκτός από την προσφεύγουσα, η οποία προσφέρει πλέον τις υπηρεσίες της και αμείβεται από το ΤΕΕ και όλα τα μέλη του που εργάζονται στο Δημόσιο. Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, που είναι τεχνικός σύμβουλος της Πολιτείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του διέπουν τη λειτουργία του (ΠΔ της 27.11/14.12.1926, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 1486/1984 (ΦΕΚ Α), μεταξύ των καταστατικών σκοπών του είναι και η φροντίδα για την απασχόληση, την κοινωνική ασφάλιση, την προαγωγή και προστασία του κύρους των μελών του, ενώ σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 1486/1984 μπορεί να παρεμβαίνει σε θέματα που σχετίζονται με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας. Είναι προφανές ότι τα μέτρα που θεσπίστηκαν για την εφαρμογή του Μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας επηρεάζουν εμφανώς την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας ενώ οι μειώσεις των αποδοχών των εργαζομένων στο δημόσιο τομέα αφορούν και τα μέλη του, τόσο τους μηχανικούς όσο και τους απασχολούμενους στο ΤΕΕ, το οποίο είναι ν.π.δ.δ δηλαδή τους εργαζόμενους άλλων ειδικοτήτων, όπως εν προκειμένω, είναι η προσφεύγουσα Ιωάννα Κουφάκη.

Άλλωστε, σύμφωνα με πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας τα επαγγελματικά σωματεία (όπως και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας), σύμφωνα με τον διφυή χαρακτήρα τους, (βλ. ΣτΕ 1443/1993) δικαιούνται, αλλά και υποχρεούνται να προστατεύουν τα δικαιώματα των μελών τους.

Από τα παραπάνω καταρρίπτεται η άποψη ότι οι Μηχανικοί έχουν έννομο συμφέρον παρεμβάσεως μόνον σε υποθέσεις που άπτονται αμιγώς των στενών επαγγελματικών τους συμφερόντων, διότι το ΤΕΕ, όπως και οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, ως Ν.Π.Δ.Δ. και όχι σύνηθες επαγγελματικό σωματείο, επιτελεί δημοσία λειτουργία χάριν του δημοσίου συμφέροντος και, συνεπώς, έχει έννομο συμφέρον να παρεμβαίνει σε θέματα μείζονος σημασίας που αφορούν την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας. Συνεπώς, ο θεσμικός ρόλος του ΤΕΕ δεν

εξαντλείται στην υπεράσπιση των συμφερόντων των μελών του, αλλά περιλαμβάνει εν γένει και τη μέριμνα για την αξιοπρέπεια των Μηχανικών και όλων όσων προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο ΤΕΕ, ανεξαρτήτως ειδικότητας, αλλά και τη δυνατότητα παρεμβάσεως στην αντιμετώπιση εθνικών και κοινωνικών ζητημάτων, ιδίως αν αυτά είναι μείζονος σημασίας, όπως στην προκειμένη υπόθεση.

3. Στις 20.02.2012, δημοσιεύτηκε η υπ' αριθμ. 668/2012 απόφαση της Ολομελείας του ΣτΕ, με την οποία απερρίφθη στο σύνολο της η ως άνω αίτηση ακύρωσης, με την οποία κρίθηκε, μεταξύ άλλων, ότι η περικοπή των αποδοχών και των επιδομάτων εργαζομένων στο δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και των συνταξιοδοτικών παροχών αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της, κατά την εκτίμηση του νομοθέτη, άμεσης ανάγκης κάλυψης οικονομικών αναγκών της χώρας, δηλαδή εξυπηρετεί σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος και σκοπούς κοινού ενδιαφέροντος των κρατών μελών της Ευρωζώνης ενόψει της καθιερούμενης από την Ευρωπαϊκή Ένωση υποχρέωσης δημοσιονομικής πειθαρχίας και διασφάλισης της σταθερότητας της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Με τα επίμαχα μέτρα που συνεπάγονται μείωση των συνολικών καταβαλλόμενων σε μισθωτούς και συνταξιούχους αποδοχών όχι όμως και στέρηση αυτών, εξασφαλίζεται ισορροπία ανάμεσα στις απαιτήσεις του, κατά την εκτίμηση του νομοθέτη, συντρέχοντος εν προκειμένω γενικού συμφέροντος και την ανάγκη προστασίας των περιουσιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων και των συνταξιούχων ενόψει και του συγκεκριμένου ύψους των περικοπών με αποτέλεσμα¹ να μη παραβιάζεται το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, ούτε η αρχή της αναλογικότητας του άρθρου 25 παρ. 1 εδ δ του Συντάγματος, αλλά ούτε και η αρχή σεβασμού της αξίας του ανθρώπου του άρθρου 2 παρ.1 του Συντάγματος.

4. Η ανωτέρω απόφαση της Ολομελείας καθαρογράφηκε στις 2.03.2012, όποτε και κατέστη δυνατή η επίσημη χορήγηση αντιγράφου. Η προσφεύγουσα Ιωάννα

¹ Με το ν. 4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο – βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012–2015» (Α' 226) και την ΚΥΑ 2 /17127/0022/28.2.2012 (Β'498) σημειώθηκαν πρόσθετες περικοπές στις αποδοχές της προσφεύγουσας ύψους περίπου επτακοσίων (700) ευρώ.

Κουφάκη, δικηγόρος, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, μέλος της Ανεξάρτητης Αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη, η οποία ήδη υπηρετεί, δυνάμει της Δ16γγ/179/3/185/γ/10-4-2012 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων και Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στην Κεντρική Υπηρεσία του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, άσκησε την από 31.8.2012 προσφυγή της ενώπιον του Δικαστηρίου Σας, η οποία θα πρέπει να γίνει δεκτή.

Προς υποστήριξη των θεμάτων της προσφυγής της Ιωάννας Κουφάκη και εξυπηρέτηση των συμφερόντων της χρηστής απονομής της δικαιοσύνης (άρθρο 36 Σύμβασης, άρθρο 44 παρ. 2 Κανονισμού Δικαστηρίου) επαγόμαστε τα εξής:

Β. ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΥΣΑΣ ΟΠΩΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΜΒΑΣΗ

Η προσφεύγουσα επικαλείται παραβιάσεις θεμελιωδών δικαιωμάτων της και συγκεκριμένα :

1. Παραβίαση του δικαιώματος σεβασμού της περιουσίας (άρθρο 1 του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ)

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του 1ου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ): *«Παν φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. Ουδείς δύναται να στερηθή της ιδιοκτησίας αυτού ειμή δια λόγους δημοσίας ωφελείας και υπό τους προβλεπομένους, υπό του νόμου και των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου όρους.*

Αι προαναφερόμεναι διατάξεις δεν θίγουσι το δικαίωμα παντός Κράτους όπως θέση εν ισχύ Νόμους ούς ήθελε κρίνει αναγκαίον προς ρύθμισιν της χρήσεως αγαθών συμφώνως προς το δημόσιον συμφέρον ή προς εξασφάλισιν της καταβολής φόρων ή άλλων εισφορών ή προστίμων.»

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ουδείς δύναται να στερηθεί την περιουσία του παρά-μόνον για λόγους δημοσίας ωφελείας και υπό τους όρους που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία και οι γενικές αρχές του διεθνούς δικαίου. Θα πρέπει δηλαδή να τηρείται μία δίκαιη ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων του γενικού δημοσίου συμφέροντος και των επιταγών της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ατόμου. Η φροντίδα για την εξασφάλιση μιας τέτοιας ισορροπίας αντανακλάται στην διατύπωση ολόκληρου του άρθρου 1 του 1ου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. Ειδικότερα, πρέπει να υπάρχει μία εύλογη σχέση

αναλογικότητα μεταξύ των χρησιμοποιούμενων μέσων και του επιδιωκόμενου σκοπού σε οποιοδήποτε μέτρο που στερεί ένα άτομο από την πειριουσία του (*Pressos Compania Naviera S.A. και λοιποί κατά Βελγίου*, απόφαση της 20 Νοεμβρίου 1995, série A no. 332, σελ. 23, § 38).

2.1 Έννοια της περιουσίας

Στην έννοια της περιουσίας, η οποία έχει αυτόνομο περιεχόμενο, ανεξάρτητο από την τυπική κατάταξη των επιμέρους περιουσιακών δικαιωμάτων στο εσωτερικό δίκαιο, περιλαμβάνονται όχι μόνο τα εμπράγματα δικαιώματα αλλά και όλα τα δικαιώματα περιουσιακής φύσεως και τα κεκτημένα «οικονομικά συμφέροντα». Καλύπτονται κατ' αυτόν τον τρόπο και τα ενοχικής φύσεως περιουσιακά δικαιώματα και ειδικότερα απαιτήσεις που απορρέουν από έννομες σχέσεις του δημοσίου ή του ιδιωτικού δικαίου, είτε αναγνωρισμένες με δικαστική ή διαιτητική απόφαση, είτε απλώς γεννημένες κατά το εθνικό δίκαιο, εφόσον υπάρχει νόμιμη προσδοκία, με βάση το ισχύον έως την προσφυγή στο δικαστήριο δίκαιο, ότι μπορούν να ικανοποιηθούν δικαστικά. Εφόσον δηλαδή υφίσταται σχετικώς μια επαρκής νομική βάση στο εσωτερικό δίκαιο του συμβαλλόμενου κράτους. (*Pine Valley Developments Ltd and others κατά Ιρλανδίας*, 29.11.1991 ΑΠ 40/1998, Ολ. ΑΠ9/2008).

Ενόψει των ανωτέρω, με την έννοια του άρθρου 1 του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, αποτελεί περιουσία και η αξίωση για καταβολή των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία το συμβαλλόμενου κράτους αποδοχών, εφ' όσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες για την καταβολή τους προϋποθέσεις. (*Kechiko κατά Ουκρανίας*, της 8.02.2006, παρ. 23-26, *Vilho Eskelinen and Others*, 19.04.2007, παρ. 94). Συνεπώς, στην έννοια του προστατευόμενου κατά τα ανωτέρω περιουσιακού δικαιώματος υπάγονται τόσο οι αμοιβές όσο και οι συντάξεις και οι εν γένει κοινωνικοασφαλιστικές παροχές, όπως έχει παγίως γίνει δεκτό μέσω της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Συμπεριλαμβάνονται δε και κάθε μορφής αποδοχές των εργαζομένων, ακόμη και των περιοδικών, των καταβαλλομένων με δόσεις ή εφάπαξ, ασφαλιστικών εισφορών, δικαιωμάτων αποζημίωσης κλπ., υπό την προϋπόθεση ότι έχουν προσδιοριστεί κατά είδος και ποσό με νόμο ή με κανονιστική διοικητική πράξη βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης ή σε συλλογική σύμβαση εργασίας ή σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ή αποτελούν νόμιμη προσδοκία που θεμελιώνεται στο υφιστάμενο δίκαιο. Έτσι λογίζονται κεκτημένα ακόμα και εάν δεν έχουν

προσδιοριστεί η εισπραχθεί. (βλ. Απόφαση ΕΔΔΑ Sponing & Lonproth του 1981, Azizas κατά Κύπρου του 2002, Kondrash κατά Ρωσίας 2007, Ρεβελιώτη κατά Ελλάδος 2008, Αποστολάκη κατά Ελλάδος 2009 κ.α.). Προσθέτως και μη ανταποδοτικές παροχές προνομιακού χαρακτήρα θεωρήθηκε, ότι προστατεύονται ως περιουσιακές (αποφάσεις Gaygusuz κατά Αυστρίας της 16.9.1996, Koua Poitgez κατά Γαλλίας της 30.9.2003, Wessels- Bergervoet κατά Ολλανδίας, της 4.6.2002). Παρά το γεγονός ότι το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου αρ. 1 δεν κατοχυρώνει το δικαίωμα να λαμβάνει ο πολίτης κοινωνικές παροχές, εάν σε ένα συμβαλλόμενο κράτος έχουν τεθεί σε ισχύ νομοθετικές διατάξεις που προβλέπουν δικαίωμα καταβολής επιδόματος κοινωνικής πρόνοιας, είτε υπό όρους ή όχι από προηγούμενη καταβολή εισφορών η νομοθεσία πρέπει να θεωρηθείται ως δημιουργία ενός περιουσιακού δικαιώματος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1 του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ για τα δικαιούμενα πρόσωπα (Stec αρ. 65731/01 και 65900/01, § § 53-55, ΕΔΔΑ).

Από τα ανωτέρω λοιπόν καθίσταται σαφές ότι το δικαίωμα των εργαζομένων στο δημόσιο τομέα- μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα Ιωάννα Κουφάκη-, στη λήψη του μισθού τους αποτελεί στοιχείο της περιουσίας τους και πρέπει να απολαμβάνει αυτοτελούς προστασίας από το άρθρο 1 του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. Κάθε άμεση ή έμμεση απόσβεση, ή κατάργηση, προσβάλλει το δικαίωμα περιουσίας που εγγυάται η Σύμβαση και είναι για το λόγο αυτό ανίσχυρη.

2.2 Έννοια στέρησης περιουσίας

Η στέρηση της ιδιοκτησίας είναι έννοια που περιέχεται στο άρθρο 1 του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα στη στέρηση της ιδιοκτησίας εμπεριέχεται και η στέρηση της περιουσίας.

Η στέρηση είναι η μερική ή ολική απώλεια κατά μόνιμο και διαρκή τρόπο- περιουσιακού στοιχείου (ή περιουσίας υπό την έννοια του ανωτέρω άρθρου).

Δεν αποτελεί στέρηση ο για προσωρινό χρονικό διάστημα περιορισμός της περιουσίας ή της ιδιοκτησίας. Η διάρκεια της προσβολής της περιουσίας, ως εκ τούτου, αποτελεί συστατικό στοιχείο του όρου αυτού. Για να υπάρξει απλά περιορισμός απαιτείται συγκεκριμένος προσδιορισμός των προϋποθέσεων του περιορισμού, όπως το ύψος και κυρίως η διάρκεια αυτού επί των επίμαχων

ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων. Σε κάθε περίπτωση ο νόμιμος περιορισμός περιουσιακό δικαίωματος αφορά στην άσκηση του δικαιώματος και μόνο. Αποτελεί δηλ. περιορισμό της χρήσης, της διάθεσης ή της απόλαυσης του δικαιώματος και όχι μερική ή ολική αφαίρεσή του.

Εν προκειμένω, οι μειώσεις των αποδοχών της προσφεύγουσας που προβλέπονται από τους νόμους 3833/2010 και 3845/2010, έχουν διαρκές και μόνιμο χαρακτήρα, προβαίνουν δε σε πλήρη αφαίρεση (δώρο Χριστουγέννων, δώρο Πάσχα και Επίδομα Αδείας (καθώς οι αποδοχές της (μικτές) κατά τον χρόνο εκείνο υπερέβαιναν κατά μήνα τις 3,000 ευρώ) ή δραστική περικοπή των αποδοχών της (κατά 20% της ειδικής πρόσθετης αμοιβής της) και ως εκ τούτου, οι ρυθμίσεις αυτές αποτελούν στέρηση της περιουσίας της και σε καμία περίπτωση περιορισμό αυτής.

2.3 Έννοια δημόσιας ωφέλειας

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ κατ' εξαίρεση μπορεί να στερηθεί κάποιος την περιουσία του για λόγους δημοσίας ωφέλειας και υπό τους προβλεπόμενους όρους των εθνικών νόμων και των γενικών αρχών του Διεθνούς Δικαίου.

Η έννοια της δημοσίας ωφέλειας είναι σημαντική για τη δικαιολόγηση της στέρησης περιουσίας, χωρίς όμως να είναι αρκετή από μόνη της.

Ως δημόσια ωφέλεια δεν εννοείται η προφανής ταμειακή ωφέλεια του κράτους² και η εξ αυτής άρση του κρατικού ελλείμματος και η επίτευξη οικονομικής και δημοσιονομικής σταθερότητας, δεδομένου ότι από κάθε περικοπή ή περιστολή δαπανών γεννάται όφελος για το Δημόσιο είτε υπό την έννοια της αποφυγής πληρωμής υποχρεώσεων του είτε υπό την έννοια της μείωσης των δαπανών του.

Το επίπεδο της ωφέλειας του δημοσίου υπό την έννοια του άρθρου 1 του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ που θα αποτελεί δικαιολογητικά βάση στέρησης της περιουσίας του δικαιούχου, θα πρέπει να είναι εξαιρετικά υψηλό,

² Βλ: ΕΔΔΑ, 22-5-2008, Μειδάνης κατά Ελλάδος, , VARNIMA Corporation International S.A. κατά Ελλάδος, ΕΔΔΑ, 6-11-2009, Ζουμπουλίδης κατά Ελλάδος, no 36963/2006, § 35, Δ 2009, 28-5-2009, VARNIMA Corporation International S.A. κατά Ελλάδος, no 48906/2006, § 34, 18-2-1999, Λάρκος κατά Κύπρου, no 29515/1995, § 31, 21-6-2007, SCM Scanner de l' Ouest Lyonnais et autres κατά Γαλλίας, no 12106/2003, § 31, 11-4-2006, Cabourdin κατά Γαλλίας, no 60796/2000, § 37.

αποδεδειγμένο, τεκμηριωμένο και συγκεκριμενοποιημένο. Το άρθρο δε 17 παράγραφος 2 του ελληνικού Συντάγματος απαιτεί να είναι αποδεδειγμένη η δημόσια ωφέλεια με τον προσήκοντα τρόπο, όπως ορίζεται από το νόμο.

Υπό το πρίσμα αυτό, η επίκληση της δημόσιας ωφέλειας προαπαιτεί πλήρη τεκμηρίωση - απόδειξη με σύνταξη ειδικής και συνολικής οικονομοτεχνικής μελέτης που να εξετάζονται όλα τα ηπιότερα από άποψη συνεπειών μέτρα και η αναπόφευκτη προσφυγή στη στέρηση της περιουσίας να αποτελεί την έσχατη λύση για την επίλυση του ανακύψαντος προβλήματος. Πλέον αυτού, η στέρηση της περιουσίας λόγω δημόσιας ωφέλειας θα πρέπει να πιθανολογείται βάσιμα ότι αποτελεί το μέσον για την ανάκαμψη της χώρας και ότι δεν δημιουργείται στον προσβαλλόμενο πρόβλημα αξιοπρεπούς διαβίωσης. Θα πρέπει δε να είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας.

Τέλος, η δημόσια ωφέλεια συνιστά ωφέλεια για όλους και για τους διοικουμένους. Για το λόγο αυτό, αυτή συναντάται στις περιπτώσεις όπου η αναγκαία θυσία των δικαιωμάτων των λίγων γίνεται για χάριν των πολλών και των περισσότερων. Το αντίθετο διαστρεβλώνει την ίδια την έννοια της δημόσιας ωφέλειας, αφού δεν ωφελούνται οι πολλοί αλλά οι λίγοι σε βάρος των πολλών.

Με τις ρυθμίσεις των ν. 3845/2010, 3833/10, 4046/12 επέρχεται βίαιη ανατροπή του εργασιακού βίου των εργαζομένων του δημόσιου τομέα, λόγω της μείωσης κατά των διαμορφωμένων αποδοχών τους όπως της προσφεύγουσας χωρίς όμως καμία τεκμηρίωση και καμία οικονομοτεχνική μελέτη.

2.4 Γενικές Αρχές του Διεθνούς Δικαίου

I. Η Αρχή της αναλογικότητας:

Η αρχή της αναλογικότητας, όπως έχει διαπλαστεί από την θεωρία και την νομολογία δεν είναι τίποτε άλλο από μια τεχνική συνταγματικού ελέγχου των κρατικών ενεργειών, όταν αυτές βαρύνουν υπέρμετρα τους πολίτες και τα κατοχυρωμένα δικαιώματά τους. Ορίζει, δηλαδή, τα απώτατα όρια του συνταγματικά επιτρεπτού της κρατικής περιοριστικής επέμβασης στα θεμελιώδη ατομικά δικαιώματα, επιτάσσοντας την ύπαρξη εύλογης αναλογίας, ανάμεσα στον επιδιωκόμενο σκοπό και στον περιορισμό συνταγματικού δικαιώματος, ως μέσου για την επίτευξη του σκοπού. Η αρχή της αναλογικότητας έχει αναγνωριστεί από μακρού ως ιδιόμορφη κανονιστική αρχή, που αποτελεί αναγκαίο κανόνα ερμηνείας για την αξιολόγηση της συνταγματικότητας των περιορισμών των θεμελιωδών δικαιωμάτων από τον κοινό νόμο. Η ιδιαίτερη χρησιμότητά της αναδεικνύεται

πρωτίστως σε περιπτώσεις σύγκρουσης κανόνων δικαίου, στο πλαίσιο των οποίων η αρχή εξυπηρετεί την οριοθέτηση των εκάστοτε συγκρουόμενων αγαθών ή αξιών.

Η **προσφορότητα ή καταλληλότητα** του περιορισμού ελέγχεται σε σχέση με την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. Ένα μέτρο (νομοθετικό ή διοικητικό) θεωρείται κατάλληλο ακόμα και όταν με αυτό επιτυγχάνεται εν μέρει η πραγματοποίηση του σκοπού. Αυτό βέβαια, προϋποθέτει, ότι το εν λόγω μέτρο, δύναται πραγματικά να συνδράμει στην επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. Το επιβαλλόμενο οικονομικό βάρος υπόκειται στους δύο όρους που ορίζει ρητά το άρθρο 4 § 5 Σ, οι οποίοι ισχύουν και χωρίς να αναφέρονται σε όλες τις έννομες τάξεις της Ευρώπης: στον όρο της επιβολής «χωρίς διακρίσεις» (αρχή της ισότητας απαγόρευση των διακρίσεων) και στον όρο της αναλογικότητας (αρχή της αναλογικότητας).

Τα μέτρα περικοπής και μείωσης των αποδοχών και των συντάξεων επιβλήθηκαν, με καταφανώς δυσμενή διάκριση, μόνο στους εργαζόμενους του δημοσίου και στους συνταξιούχους, που ανήκουν στις ασθενέστερες εισοδηματικές κατηγορίες των Ελλήνων, οι κάποιες δε διαφοροποιήσεις των περικοπών είναι αυθαίρετες και δεν ακολουθούν την αρχή της αναλογικότητας της οικονομικής δύναμης (των εισοδημάτων) των υπόχρεων, όπως απαιτεί το άρθρο 4 § 5 Σ, δεδομένου ότι δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της εισοδηματικής κλίμακας, όπως στη φορολογία του εισοδήματος, ή άλλη ανάλογη μέθοδος.

Στην έννοια της αναλογικότητας εντάσσεται και η έννοια της στάθμισης συμφερόντων, στις περιπτώσεις σύγκρουσης, όταν οι ανώτερες αξίες υπερτερούν και οι κατώτερες αξίες υποχωρούν.

Συμπερασματικά λοιπόν θα λέγαμε, η αρχή της αναλογικότητας επιβάλλει στο νομοθέτη την υποχρέωση να εξετάσει πριν από τη θέσπιση των συγκεκριμένων μέτρων α) αν αυτά τα μέτρα επιφέρουν τροποποιήσεις μόνιμου ή προσωρινού χαρακτήρα, β) αν η ένταση, η έκταση και η διάρκεια του περιορισμού βρίσκονται/ ή δε βρίσκονται σε αντιστοιχία με τον επιδιωκόμενο σκοπό, και γ) αν συνοδεύονται από αντισταθμιστικά μέτρα (π.χ μείωση βασικών αγαθών, άμεσων και έμμεσων φόρων).

II. Η Αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

Η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, που εντάσσεται στις θεμελιώδεις αρχές του Ευρωπαϊκού Δικαίου, **αποβλέπει να διασφαλίσει τον πολίτη από την**

απρόβλεπτη μεταβολή καταστάσεων και εννόμων σχέσεων. Η αρχή αυτή πρέπει να εφαρμόζεται και στο εσωτερικό δίκαιο καθόσον αφορά το ύψος των αποδοχών των εργαζομένων, οι οποίοι δικαιολογούνται να τρέφουν προσδοκίες ότι αυτές δεν θα μειωθούν αδικαιολόγητα στο μέλλον (ΑΠ 9/2008).

Κάθε διοικούμενος για να αναπτύξει την προσωπικότητά του, χρειάζεται να προγραμματίσει τη ζωή του. Ο προγραμματισμός αυτός προϋποθέτει ότι ο διοικούμενος γνωρίζει τα εισοδήματά του, όταν αυτά προσδιορίζονται από το Δημόσιο. Για αυτό ακριβώς το λόγο πρόκειται για περιουσιακά δικαιώματα, που το ίδιο το Κράτος και ο δημόσιος τομέας έχει αναγνωρίσει ως τέτοια. Σε τελική ανάλυση το Κράτος έχει συμβληθεί με τους διοικούμενους. Ο Έλληνας πολίτης πρέπει να έχει την ίδια μεταχείριση και οι συμβάσεις του να είναι το ίδιο σεβαστές με τους ξένους συναλλασσόμενους του κράτους.

Σε κάθε περίπτωση, μεταξύ διοικούμενων και κράτους υφίσταται μια συμβατική σχέση (π.χ. σύμβαση εργασίας με τον υπάλληλο, σύμβαση έμμισθης εντολής με τον δικηγόρο, ασφαλιστική σύμβαση με τον ασφαλισμένο και δη με τον συνταξιούχο). Ωστόσο, δεν νοείται σε μια σύμβαση το ένα μέρος μονομερώς ανά πάσα στιγμή να έχει το δικαίωμα να μεταβάλει τους όρους της σχέσης αυτής.

III. Η Αρχή του σεβασμού της αξίας του ανθρώπου

Το περιεχόμενο της αρχής έγκειται στην απαίτηση να μην υποβιβάζεται ο άνθρωπος, ο κάθε συγκεκριμένος άνθρωπος, σε αντικείμενο, σε απλό μέσο για την εξυπηρέτηση οιονδήποτε σκοπών, σε αντικαταστατό τελικά μέγεθος. **Η αρχή αυτή της αξίας του ανθρώπου επιβεβαιώνει ότι τα δικαιώματα δεν αποτελούν εργαλεία, μέσα για την επίτευξη των σκοπών του κράτους, αλλά αντίθετα αυτοσκοπούς.**

Η αξία του ατόμου δεν είναι έννοια αφηρημένη, αλλά συναρτάται με τη διασφάλιση ενός ελαχίστου ορίου εισοδήματος, το οποίο συνδέεται με τις κοινωνικές συνθήκες του δικαιούχου. Συναρτάται επίσης με τα βασικά κοινωνικά δικαιώματα όπως το δικαίωμα σε ευπρεπή στέγαση, το δικαίωμα σε ελάχιστο κοινωνικό εισόδημα, σε ελάχιστη κοινωνική περίθαλψη.

Οι ρυθμίσεις που δεν συναρτούν τη μείωση, κατάργηση και το πάγωμα μισθών και επιδομάτων με τον προσδιορισμό ενός ελαχίστου ποσού αποδοχών, διασφαλίζοντας το ελάχιστο επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης, θέτοντας σε κίνδυνο την αξιοπρεπή διαβίωση των πολιτών, παραβιάζουν την αρχή σεβασμού της αξίας

του ανθρώπου και του κοινωνικού κράτους δικαίου, καθώς επίσης και την απαγόρευση παραβίασης ενός ελαχίστου ορίου προστασίας των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων (Uttermassverbot).

2.5. ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Η πρόσφεύγουσα επικαλείται επίσης παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων της, όπως κατοχυρώνονται με το Ελληνικό Σύνταγμα:

- ΣΥΝΤΑΓΜΑ:

Άρθρο 2. του Συντάγματος

1. Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας.

Άρθρο 17 του Συντάγματος

1. Η ιδιοκτησία τελεί υπό την προστασία του Κράτους, τα δικαιώματα όμως που απορρέουν από αυτή δεν μπορούν να ασκούνται σε βάρος του γενικού συμφέροντος.

2. Κανένας δεν στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνο για δημόσια ωφέλεια που έχει αποδειχθεί με τον προσήκοντα τρόπο, όταν και όπως νόμος ορίζει, και πάντοτε αφού προηγηθεί πλήρης αποζημίωση, που να ανταποκρίνεται στην αξία την οποία είχε το απαλλοτριούμενο κατά το χρόνο της συζήτησης στο δικαστήριο για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης. Αν ζητηθεί απευθείας ο οριστικός προσδιορισμός της αποζημίωσης, λαμβάνεται υπόψη η αξία κατά το χρόνο της σχετικής συζήτησης στο δικαστήριο.

Άρθρο 25 του Συντάγματος

1. Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας.

2. Η αναγνώριση και η προστασία των θεμελιωδών και απαράγραπτων δικαιωμάτων του ανθρώπου από την Πολιτεία αποβλέπει στην πραγμάτωση της κοινωνικής προόδου μέσα σε ελευθερία και δικαιοσύνη.:

Η προσφεύγουσα αναφέρεται επίσης στο Νόμο 3205/2003 ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, στο Νόμο 3833/2010 «Προστασία της εθνικής οικονομίας - Επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης» και στο Νόμο 3845/2010_«μέτρα για την εφαρμογή του Μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του Ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο».

Επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα στην αίτηση ακύρωσης που άσκησε από κοινού με το ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ και τον ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΑΘΗΝΩΝ επικαλέστηκε ότι οι μειώσεις και οι περικοπές που έλαβαν χώρα βάσει των νόμων 3833/2010 και 3845/2010 δεν ήταν σύμφωνες με το άρθρο 1 του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ. Πιο συγκεκριμένα, δυνάμει του Ν. 3383/2010 περικόπηκε η ειδική πρόσθετη αμοιβή κατά ποσοστό 12% αναδρομικά από 1.01.2010, και περαιτέρω δυνάμει του Νόμου 3845/2010, από 1.06.2010 κατά ποσοστό 8%. Επιπλέον δε, καταργήθηκε πλήρως το επίδομα αδειάς, το δώρο των Χριστουγέννων και το δώρο Πάσχα. (άρθρο 3 ν. 3845/2010 παρ. 6 καθώς οι αποδοχές της (μικτές) κατά τον χρόνο εκείνο υπερέβαιναν μηνιαίως το ποσό των 3.000 ευρώ).

Το Συμβούλιο της Επικρατείας με την υπ' αριθ. 668/12 απόφασή του απέρριψε το σχετικό με το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, λόγω ακύρωσης. Ωστόσο διατυπώθηκαν αντίθετες μειωψήφουσες γνώμες, όπως αναφέρεται αναλυτικά στο δικόγραφο της προσφεύγουσας ενώπιον του Δικαστηρίου Σας.

2.7 ΣΤΕΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Η προσφεύγουσα επικαλείται επίσης ότι από το άρθρο 17 παράγραφος 2 του ελληνικό Συντάγματος προκύπτει ρητά ότι κανένας δεν στερείται την ιδιοκτησία του παρά μόνον για δημόσια ωφέλεια, η οποία θα πρέπει να έχει αποδειχθεί με τον προσήκοντα τρόπο που καθορίζεται από το νόμο και αφού προηγηθεί πλήρης αποζημίωση. Έτσι η εθνική νομοθεσία απαιτεί: α) αποδεδειγμένη και προσδιορισμένη δημόσια ωφέλεια, β) νομοθετικό πλαίσιο που να νομιμοποιεί

τη διαδικασία της στέρησης της περιουσίας και γ) προηγούμενη καταβολή πλήρους αποζημίωσης, προϋποθέσεις που σε καμία περίπτωση δεν τηρήθηκαν στην περίπτωση της προσφεύγουσας.

Σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο απαιτείται για την στέρηση της περιουσίας πλήρη νομιμότητα της διαδικασίας. Ωστόσο, εν προκειμένω, ο Νόμος 3845/2010, με τον οποίο κυρώθηκε το Μνημόνιο Συνεννόησης καθ' ο μέρος αφορά τη σχέση Ελλάδας-κρατών μελών της Ευρωζώνης, ως δανειστών και βάσει του οποίου νόμου μου επιβλήθηκε μείωση των αποδοχών της, έρχεται σε ευθεία αντίθεση, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην αίτηση ακύρωσής μας, με το Ελληνικό Σύνταγμα (άρθρα 17, 28 παρ.2, 3 και 36 παρ.2 Σ). Κατά συνέπεια ο κυρωτικός του Μνημονίου Ν. 3845/2010, είναι ανίσχυρος, ανίσχυρη δε είναι και η ατομική πράξη, που την αφορά και με την οποία υπέστη μείωση των αποδοχών της και η οποία εκδόθηκε εις εκτέλεση των διατάξεων του ανωτέρω νόμου.

Η προσφεύγουσα τονίζει ότι με τον μισθό της εκπλήρωνε και εκπληρώνει όλες της τις υποχρεώσεις και ότι αυτές οι αποδοχές που λαμβάνει από το Δημόσιο αποτελούν την περιουσία της, δυνάμει της οποίας διαμορφώθηκε το *status* της προσωπικής και οικογενειακής ζωής της και διαμορφώθηκαν οι υποχρεώσεις της.

Ενώ λοιπόν το περιουσιακό στοιχείο των εισοδημάτων της από την εργασία της στο Δημόσιο ήταν διαμορφωμένο, συγκεκριμενοποιημένο και προσδιορισμένο με σαφή τρόπο από την Ελληνική Νομοθεσία, τον Μάρτιο και Μάιο του 2010 το Ελληνικό κράτος με δύο νόμους (Ν.3833/15-3-2010 και Ν.3845/6-5-2010); αιφνιδιαστικά της αφαίρεσε σημαντικό μέρος αυτής:

α) κατά τρόπο διαρκή και όχι παροδικό.

β) αναδρομικά από 1/1/2010, δηλαδή για περίοδο που δεν είχαν ψηφιστεί οι δύο παραπάνω νόμοι από την Ελληνική Βουλή.

Ο λόγος δε δικαιολόγησης της εν λόγω επέμβασης στην περιουσία της, που προέβαλε το Ελληνικό κράτος ήταν η εξυπηρέτηση σοβαρών λόγων δημοσίου συμφέροντος, όπως αναφέρεται παραπάνω.

Όμως οι πιο πάνω νομοθετικές ρυθμίσεις έγιναν:

α) χωρίς να υπάρξει οικονομοτεχνική μελέτη.

β) χωρίς να γίνει απογραφή, ώστε να προσδιορίζεται ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων ή των υπαλλήλων που εργάζονται στο Ελληνικό Δημόσιο

με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου.(Η απογραφή των δημοσίων υπαλλήλων έγινε πολλούς μήνες μετά την επιβολή των μέτρων).

γ) χωρίς να προσδιορίζεται το ακριβές όφελος από την μείωση των αποδοχών, αφού δεν ήταν γνωστός ο ακριβής αριθμός των υπαλλήλων του Δημοσίου, ούτε καν κατά προσέγγιση,

δ) χωρίς να συγκεκριμενοποιείται ποσοτικά η προσδοκώμενη ωφέλεια και ποσοστιαία ,ως προς το σύνολο των κρατικών εξόδων.

ε) χωρίς να έχει ερευνηθεί η ύπαρξη και η λήψη ηπιότερων μέτρων από αυτό της στέρησης της περιουσίας, όπως πχ. η ενεργοποίηση του μηχανισμού εισπράξεως των δημοσίων εσόδων.

στ) χωρίς να έχει ερευνηθεί η δυνατότητα αναζήτησης και λήψης μέτρων, ώστε να εφαρμοσθεί η δραστική μείωση του μεγέθους τους κράτους και η περιστολή των ελλειμμάτων του, αφού η μεγέθυνσή του κράτους εξελίχθηκε με ακραίο τρόπο τις τελευταίες δεκαετίες.

ζ) χωρίς να προσδιορίζεται αν η στέρηση της περιουσίας της προσφεύγουσας, της καταλείπει περιθώριο αξιοπρεπούς διαβίωσης με το εναπομείναν υπόλοιπο της.

Επισημαίνεται ότι από κανένα πλήρως αιτιολογημένο στοιχείο, το οποίο να χρησιμοποιήθηκε πριν την έκδοση του νόμου και να τέθηκε υπόψιν του νομοθετικού σώματος, δεν προκύπτει αφενός ότι τα εισοδήματα των υπαλλήλων του Δημοσίου και των Συνταξιούχων, διατηρούνται σε βιώσιμα επίπεδα ενώ παράλληλα όχι μόνο μέσω των επιβληθέντων μέτρων δεν επέρχεται η μείωση του πληθωρισμού αλλά αντιθέτως αυτός έχει αυξηθεί αισθητά.

Η προχειρότητα δε λήψης των μέτρων αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι τα μέτρα του ν. 3845/2010, μεταξύ των οποίων και η περαιτέρω περικοπή αποδοχών, κρίθηκαν αναγκαία εν όψει του ότι, κατά την εκτίμηση του νομοθέτη τα προγενεστέρως θεσπισθέντα μέτρα με τις διατάξεις του ν. 3833/2010, απεδείχθησαν ανεπαρκή για την αντιμετώπιση της οικονομικής κατάστασης της χώρας. Να σημειωθεί δε ότι οι δύο ανωτέρω νόμοι ψηφίστηκαν με διαφορά μόνο δύο μηνών, χρονικό διάστημα ιδιαίτερα μικρό για να δημιουργηθεί ανάγκη λήψης νέων και επιπρόσθετων μέτρων.

Έτσι η δικαιολογητική βάση εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου, ήταν μη νόμιμη και η επέμβαση στην περιουσία της προσφεύγουσας ήταν υπέρμετρα επαχθής και δυσανάλογη προς το σκοπό που επιδιώκετο.

Περαιτέρω, κατά τα προαναφερόμενα σύμφωνα με το άρθρο 1 του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, η επικαλούμενη δημόσια ωφέλεια πρέπει να συνοδεύεται από πλήρη νομιμοποίηση της στέρησης της περιουσίας του δικαιούχου τόσο από πλευράς εθνικού Δικαίου όσο και από πλευράς μη αντίθεσής της με τις αρχές του διεθνούς δικαίου.

Προσθέτως, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, αν και μειώθηκαν μόνιμα οι αποδοχές της:

α) δεν υπήρξε καμία αποζημίωση οιασδήποτε μορφής και είδους για την παραπάνω στέρηση της περιουσίας της,

β) δεν υπήρξε οιοδήποτε αντιστάθμισμα για την στέρηση αυτή όπως π.χ. μείωση ωραρίου εργασίας, υποχρεωτική μείωση δανείων ή επιμήκυνση δανείων, μείωση επιτοκίων ή δια νόμου επιμήκυνση πληρωμής ανειλημμένων υποχρεώσεων κ.λπ.

γ) δεν υπήρξε καμία υπόσχεση αποζημιωτικού χαρακτήρα,

δ) δεν θεσμοθετήθηκε οιοδήποτε μέτρο για να μπορέσει να αναπληρώσει την στερηθείσα περιουσία μου ακόμα και με επιλογή ή ενέργεια ατομική της

ε) Αντιθέτως, και συνδυαστικά με τις ανωτέρω περικοπές, άνευ οιασδήποτε μορφής αντισταθμίματος, επιβαρύνθηκε με την θέσπιση δυσβάστακτων φορολογικών μέτρων και πιο συγκεκριμένα με επιπλέον εισφορές και τέλος επιτηδεύματος (ν.3986/2011) αν και μισθωτή και χωρίς να ασκεί ελεύθερο επάγγελμα, ύψους 753,43, με την επιβολή ΕΕΤΗΔΕ (έκτακτος φόρος ακινήτου) μέσω μάλιστα του λογαριασμού ηλεκτρικού ρεύματος, που σε περίπτωση που δεν πληρωθεί οι καταναλωτές απειλούνται με διακοπή παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, κ.α. Προσθέτως, μετά τη νέα φορολογική νομοθεσία η προσφεύγουσα είναι υποχρεωμένη να καταβάλει επιπρόσθετο φόρο που αντιστοιχεί στις αποδοχές της και συγκεκριμένα ενώ το έτος 2011 κατέβαλε φόρο ύψους 5.737,00 ευρώ το 2012 καλείται να καταβάλει 7.468,00 ευρώ.

Να σημειωθεί δε ότι, τα ανωτέρω μέτρα επιβλήθηκαν σε μια χρονική συγκυρία που χαρακτηρίζεται από αύξηση στις τιμές των προϊόντων ευρείας κατανάλωσης των καυσίμων, των τιμολογίων κοινωφελών υπηρεσιών κ.λπ. επιβολή δυσβάστακτων φοροεισπρακτικών μέτρων, μείωση των αφορολόγητων ορίων και γενικά μέτρων που προκαλούν δραματική υποβάθμιση του επιπέδου ζωής στη χώρα, όπως προκύπτει και από τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Πλέον αυτού, στην περίπτωση της προσφεύγουσας το Ελληνικό Κράτος εκτός του ότι δεν εφήρμοσε την δική του νομοθεσία ως προς την στέρηση της περιουσίας της παραβίασε και καθολικώς αναγνωρισμένες γενικές αρχές.

Από τα παραπάνω είναι προφανές ότι παραβιάστηκε η αρχή της Δικαιολογημένης Εμπιστοσύνης αφού το Ελληνικό Κράτος ενήργησε στην στέρηση της περιουσίας της προσφεύγουσας με αιφνιδιαστικό τρόπο και προέβη σε απρόβλεπτη, χειρότερη και σημαντική μεταβολή της περιουσιακής της κατάστασης σε 2 μήνες που διατάραξε και προσέβαλε την καθημερινότητά της και την προσωπική της ζωή αναγκάζοντάς την να ζει σε δυσμενέστερες συνθήκες. Πλέον αυτού, παραβιάστηκε η εν λόγω αρχή ακόμη περισσότερο με την αναδρομική εφαρμογή των νόμων που της στέρησαν την περιουσία της και την ανάγκασαν σε απρόβλεπτη μεταβολή των συνθηκών.

Το Ελληνικό Κράτος παραβίασε και την αρχή του σεβασμού της ανθρώπινης αξίας που προβλέπεται εκτός από το Διεθνές Δίκαιο και στο άρθρο 2 του Ελληνικού Συντάγματος αφού με αιφνιδιαστικό τρόπο υποβίβασε το επίπεδο της διαβίωσής της προσφεύγουσας, χρησιμοποιώντας τη μείωση των αποδοχών της ως μέσο επίτευξης μη νομίμων κατά το εθνικό δίκαιο στόχων, αδιαφορώντας για το αν η στέρηση της περιουσίας της κατά τον προαναφερόμενο τρόπο την οδήγησε ή όχι κάτω από το όριο της αξιοπρεπούς επιβίωσης.

Η υποχώρηση δε του βιοτικού επιπέδου της προσφεύγουσας σε συνδυασμό με την οικονομική και κοινωνική υποβάθμιση της Ελλάδας δεν συνοδεύεται προς το παρόν από καμία προοπτική βελτίωσης και ανάκαμψης της οικονομίας. Η ελληνική οικονομία έχει εισέλθει σε μια διαδικασία αποεπένδυσης και συρρίκνωσης του παραγωγικού της ιστού και απαξίωσης του επιστημονικού και εργατικού της δυναμικού.

Συνεπώς, το Ελληνικό Δημόσιο ενήργησε απολύτως καταχρηστικά ακόμη και στην υποθετική περίπτωση που είχε δικαίωμα, αφού στέρησε την περιουσία των δικών του υπαλλήλων (δηλ. και της προσφεύγουσας) προς όφελός του. Δηλαδή προσέβαλε την περιουσία των υπαλλήλων του ο ίδιος εργοδότης προς όφελός του αφού με την στέρηση της περιουσίας τους μείωσε τις συμβατικές και νομικές υποχρεώσεις του, κερδίζοντας τα μη καταβληθέντα εισοδήματα.

Σε κάθε περίπτωση ακόμη και αν η επίκληση λόγων δημοσίου συμφέροντος για τη δικαιολόγηση των μέτρων ήταν βάσιμη, η όποια επέμβαση στο δικαίωμα στην περιουσία της προσφεύγουσας θα έπρεπε να συνιστά μέτρο

όλως εξαιρετικό, να μην υπερβαίνει μια εύλογη χρονική περίοδο και να συνοδεύεται από επαρκείς εγγυήσεις για το επίπεδο διαβίωσής της, προϋποθέσεις που δεν συντρέχουν στην παρούσα υπόθεση.

Ενόψει λοιπόν των ανωτέρω είναι προφανές ότι η περιστολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων της προσφεύγουσας, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με το νόμο και τις γενικές αρχές διεθνούς δικαίου, δεν στηρίχθηκε σε εύλογη βάση, ούτε ήταν λογικά ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, ούτε επετεύχθη η δίκαιη ισορροπία κατά παράβαση του άρθρου 1 του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ.

Υπό το φως των ανωτέρω είναι προφανές ότι παραβιάζονται τα ως άνω αναφερόμενα δικαιώματα της προσφεύγουσας, που προστατεύονται από την Σύμβαση.

Για τους λόγους αυτούς

Και με επιφύλαξη παντός νομίμου δικαιώματός μας

ZHTAME

Να γίνει δεκτή η παρέμβασή μας.

Να συσχετιστεί η παρούσα παρέμβαση με την από 31.8.2012 προσφυγή της Ιωάννας Κουφάκη κατά Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον του Δικαστηρίου Σας.

Να γίνει δεκτή η ως άνω προσφυγή.

Να αναγνωρίσει το Δικαστήριό σας την παραβίαση των ανωτέρω δικαιωμάτων της προσφεύγουσας από την Ελληνική Δημοκρατία.

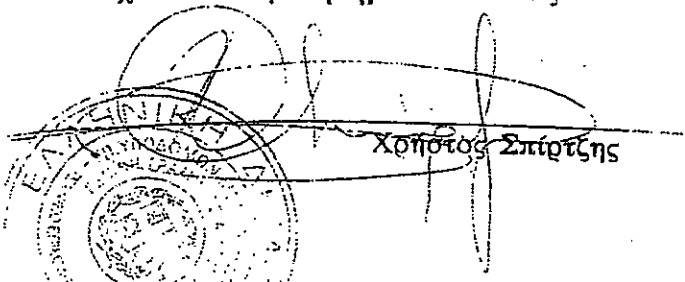
Με την παρούσα διορίζεται **αντίκλητος και νόμιμος εκπρόσωπος ο Δικηγόρος Αθηνών Θεόδωρος Σχινάς** κάτοικος Αθηνών (οδός Σίνα αρ.15), Ελλάδα, τηλ. (0030) 210 3610515.

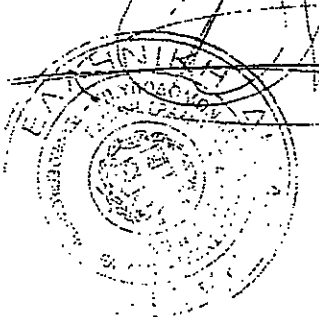
Αθήνα, 4.09. 2012

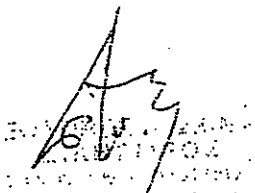
Ο Πρόεδρος του

Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας

Ο πληρεξούσιος Δικηγόρος


Χρήστος Σπύρτζης




Theodoros Schinas